

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: Q. K. K., zastoupeného JUDr. Michalem Vihanem, advokátem se sídlem Teplice, Školní 2, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 4. 2005, čj. 14 Az 510/2004 - 18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 16. 11. 2004, čj. OAM 2782/VL-20-05-2004. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovateli podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“. Je přesvědčen, že napadené rozhodnutí je nezákonné a tato nezákonnost spočívá v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení. Dodává, že rozhodující orgán dostatečně nezohlednil všechny okolnosti rozhodné pro udělení azylu. Jak již uvedl v žalobě, Vietnam opustil z důvodu vážných ekonomických problémů. Snažil se najít si zaměstnání, avšak vzhledem k situaci na trhu práce ve Vietnamu, to bylo prakticky nemožné; většina obyvatel je bez práce a volná pracovní místa nejsou k dispozici. Vzhledem k tomu, že byl s manželkou a synem naprosto bez finančních prostředků a situace byla neúnosná, rozhodl se vycestovat do České republiky za výdělkem, neboť řada spoluobčanů takto svou životní situaci řešila. Pracoval v České republice ve stavebním podniku již v letech 1981-1986 a zde vydělané peníze pak byly pro jeho rodinu zdrojem živobytí ve vlasti a pomohly mu tak na čas vyřešit tíživou finanční situaci. V České republice se živil podnikáním, obchodoval s textilem. Do roku 2004 měl povolení k dlouhodobému pobytu, pak mu bylo vystaveno vízum vždy na jeden měsíc a později na 15 dnů. Zdůrazňuje, že se obává návratu do vlasti. Je přesvědčen, že by jeho životní situace byla opět naprosto zoufalá, neboť by nenašel práci. V současné době nemá ani dostatek finančních prostředků na živobytí. Dodal, že v České republice je proti němu vedeno trestní stíhání pro trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1, 2 trestního zákona. Věc je vedena u Okresního soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 1 T 336/2002; spáchání uvedené trestné činnosti popírá a chce v řízení před soudem dokázat svou nevinu. Navrhuje, aby rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem byl zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení; současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Neshledal důvody ani k přiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany

stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na zahájení řízení o udělení azylu byl stěžovatelem podán dne 10. 9. 2004 a pohovor k důvodům návrhu byl proveden dne 20. 9. 2004 v přijímacím středisku V. L.. V rámci návrhu a pohovoru stěžovatel jako důvod návrhu na zahájení řízení o udělení azylu uvedl, že v roce 1995 přicestoval do České republiky, protože ve Vietnamu neměl práci a měl ekonomické potíže. To byl jediný důvod jeho odchodu z Vietnamu. Případného návratu do vlasti se neobává, vrátit se ale nechce. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne ze dne 16. 11. 2004, čj. OAM-2782/VL-20-05-2004 stěžovateli azyl neudělil z důvodu nesplnění podmínek ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani řízení před soudem nikdy neuvedl, že by byl ve Vietnamu jakkoli pronásledován, ani že má obavu z pronásledování z některého z důvodů uvedených pod písmenem b) výše citovaného ustanovení. Naopak jako důvody odjezdu z Vietnamu uvedl pouze ekonomické problémy. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu umožňuje v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi azylanta jemuž byl udělen azyl podle ustanovení § 12 nebo § 14 zákona o azylu, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 citovaného zákona. Ustanovení § 13 odst. 2 téhož zákona pak stanoví, kdo se rozumí rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny. Stěžovatel však nikdy neuvedl, že by nějaký jeho rodinný příslušník byl azylantem a tato skutečnost ani nevyplynula ze správního spisu; proto žalovaný zmínil tento azylový důvod jen obecně. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze udělit azyl za situace, kdy v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Ze správního spisu není zřejmé, že by stěžovatel o udělení azylu z humanitárních důvodů požádal, správní orgán tak tuto možnost vážil rovněž jen z obecného hlediska, když vycházel z tvrzení o důvodech azylu.

Obecně lze k tzv. humanitárnímu azylu neboli azylu z humanitárního důvodu podle ustanovení § 14 zákona o azylu uvést, že jeho udělení je zcela věcí volné úvahy příslušného orgánu státní správy včetně úvahy o tom, zda jde o případ hodný zvláštního zřetele, protože na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. Žadatel o azyl tudíž neudělením azylu z humanitárního důvodu nemůže být zkrácen ve svých právech. Soudu tak nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů, věcně jen v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem.

Nejvyšší správní soud neshledal naplnění důvodů kasační stížnosti uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu